

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk

130513-106539-MEVA

Bijlage(n)

Uw brief

28 juni 2013

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Datum 28 augustus 2013
Betreft schriftelijk overleg voornemen samenvoegen RMO en RVZ

Geachte voorzitter,

Ik heb met belangstelling kennis genomen van de vragen die door de verschillende fracties zijn gesteld naar aanleiding van mijn voornemen tot samenvoeging van de RMO en RVZ (mijn brief van 28 mei 2013; kamerstuk 33 400 XVI, nr 149) en mij bij brief van 28 juni 2013 door de vaste commissie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zijn voorgelegd.

Ik constateer dat de leden van de PvdA-fractie zich kunnen vinden in de beweegredenen om beide raden samen te voegen tot een nieuwe raad. De leden van de PvdA-fractie vragen de financiële en budgettaire gevolgen van de samenvoeging van RMO en RVZ nader inzichtelijk te maken. Deze vraag is ook, zij het in andere woorden, door respectievelijk de fracties van PVV, SP, CDA en D66 gesteld.

Ik hecht er aan in de eerste plaats nadrukkelijk te stellen dat de beoogde samenvoeging van RMO en RVZ niet is ingegeven door financiële of budgettaire overwegingen. De met de raden gemoeide kosten zijn relatief bescheiden. De begrotingsposten voor de RMO en RVZ in 2013 bedragen respectievelijk € 960.055 en € 2.688.000 (waarvan € 236.000 voor het Centrum voor Ethiek en Gezondheid). Het merendeel daarvan is bestemd voor de secretariële ondersteuning van de raden. De samenvoeging gaat niet gepaard met een financiële taakstelling. Ontslagen als gevolg van de samenvoeging zijn dan ook niet aan de orde. Mogelijke besparingen als gevolg van het combineren van vergelijkbare ondersteunende functies zijn weliswaar denkbaar. Het op te stellen rapport voor de nieuwe organisatie met daarin de verschillende functiebeschrijvingen zal dat inzichtelijk maken.

De samenvoeging van de raden is primair ingegeven door inhoudelijke overwegingen: combinatie van expertise en het versterken van het integrale perspectief op de beleidsontwikkeling op het brede VWS-domein met raakvlakken met aanpalende domeinen. Deze overwegingen worden door de beide raden onderkend. Beide raden werken constructief mee aan het proces van samenvoeging; vooruitlopend op de samenvoeging is nu reeds sprake van intensivering van samenwerking bij de diverse adviestrajecten. Beide raden worden geconsulteerd bij het voorbereiden van de wet, die de instelling van de nieuwe raad moet regelen, alsmede de memorie van toelichting.

De leden van de PvdA-fractie vragen op welk wijze de expertise en onafhankelijkheid van de nieuwe raad geborgd zal blijven. De onafhankelijkheid is bij wet (de kaderwet adviescolleges) geregeld. De benodigde expertise zal worden beschreven in een profielschets van de voorzitter en de leden van de raad. In die profielschets wordt de missie van de nieuwe raad weerspiegeld; de profielschets zal worden opgesteld door de voorzitters van de huidige samen te voegen raden. De benoeming van de leden vindt plaats bij koninklijk besluit op basis van een door mij opgestelde voordracht. De huidige praktijk is dat de voorzitter van de raad mij een voorstel doet voor de invulling van de vacatures. Die praktijk zal worden voortgezet. In geval van de vacature voorzitter doet een benoemingscommissie met daarin leden van de raad en een lid van de VWS-bestuursraad mij een voorstel.

Kenmerk
130513-106539-MEVA

De leden van de PvdA-fractie vragen om een toelichting op de rol van de nieuwe raad in het volgen van de ontwikkelingen van de decentralisatie. In de huidige werkwijze van zowel de RMO alsook de RVZ is sprake van het benutten van netwerken die zijn geworteld in het decentrale bestuursniveau. Het benutten en uitbreiden van deze netwerken lijkt mij voor de nieuwe raad een *conditio sine qua non*. Uit die netwerken komen ongetwijfeld signalen op over (on)gewenste en (on)wenselijke effecten van de decentralisaties. Het is aan de nieuwe raad die signalen te analyseren en daar eventueel aanbevelingen aan te verbinden voor aanpassing van het beleid. In de taakbeschrijving van de nieuwe raad zal ik aandacht voor het decentrale niveau expliciet benoemen. Hier kan de intersectorale opdracht van de Raad en verbindingen met andere domeinen ook goed tot uiting komen.

De leden van de PVV-fractie vragen waarom de Gezondheidsraad ook niet wordt samengevoegd met de RMO en de RVZ. De reden daarvoor is dat er een wezenlijk onderscheid bestaat tussen wetenschappelijk-technische advisering op basis van de stand van de wetenschap, en strategische advisering. Wetenschappelijk-technische advisering, zoals de Gezondheidsraad die invult, gaat uit van wat wetenschappelijk is bewezen en geeft aan wat wetenschappelijk gronden zijn om al of niet specifieke beleidsmaatregelen te nemen. Bij strategische advisering, zoals de RMO en RVZ die vorm geven, wordt naast wetenschappelijke inzichten ook politieke en normatieve inzichten over wat wenselijk en haalbaar is betrokken. Strategische advisering gaat in feite over hoe de toekomst er uit zou kunnen zien, rekening houdend met de maatschappelijke ontwikkelingen en krachtenvelden. Beide type advisering vragen een andere oriëntatie en expertise. De organisatie van die oriëntatie en expertise leidt in een setting die continuïteit waarborgt op de meest efficiënte wijze tot kwalitatief hoogwaardige producten. Dat is ook deels het antwoord op de vraag waarom niet zou kunnen worden volstaan met het instellen van een adviescommissie op het moment dat daaraan behoefte is. In zo'n ad hoc structuur zou steeds opnieuw het wiel moeten worden uitgevonden om de benodigde kennis en expertise, evenals het proces van afweging van belangen, te organiseren. De betekenis van adviezen wordt voor een deel bepaald door het gezag van de adviseur. Een structureel ingestelde adviesraad kan in zijn bestaan gezaghebbendheid opbouwen en reputatie verwerven. Een ander argument voor structureel ingestelde adviesraden is de continue behoefte aan advisering op het dynamische VWS-domein.

De uitzondering die de regel bevestigt is het Centrum voor Ethiek en Gezondheid (CEG), waarin de Gezondheidsraad en de RVZ samen werken. Dit centrum publiceert evenwel geen adviezen, maar signalementen en argumentenkaarten.

De leden van de PVV-fractie zijn blij met het voornemen om het jaarlijks uit te brengen aantal adviezen terug te brengen. Zij vragen hoeveel adviezen de RVZ, RMO en Gezondheidsraad de afgelopen vier jaar hebben uitgebracht en hoeveel beslag op de ambtelijke capaciteit deze adviezen hebben gekost.

Eerst de cijfers:

Kenmerk
130513-106539-MEVA

	Primair geadresseerde	Aantal adviezen in het jaar			
		2009	2010	2011	2012
Gezondheidsraad	VWS ¹	19 + 3br ²	18 + 2br	18 + 1br	11 + 2br
	EZ (gezonde voeding)	2	1 + 1br	2	1
	I&M (gezonde leefomgeving)	2 + 2br	4	4	4
	SZW (gezonde arbeidsomstandigheden)	4	7	23	22
RMO	VWS + andere departementen in het sociale domein	3 + 1br	3br	3 + 1br	2 + 3br
RVZ	VWS	5	5 + 1br	6	3
	totaal	35 + 6br	35 + 7br	56 + 2br	43 + 5br

De bovengenoemde getallen laten zien dat in termen van aantallen adviezen VWS er jaarlijks ca 25 ontvangt, waarvan het merendeel technisch-wetenschappelijk van aard is.

De vraag naar het beslag op de ambtelijke capaciteit om met de adviezen om te gaan is niet te beantwoorden in kwantitatieve termen. Het beleidsmatig recht doen aan een strategisch advies en het doorgronden van de bijgeleverde achtergrondstudies vraagt tijd en discussie. Evident is dat de kwaliteit en kracht van argumenten van een advies de meest bepalende factor is die het beslag op ambtelijk capaciteit bepaalt. Reductie van het aantal strategische adviezen maakt het waarschijnlijk dat die adviezen meer aandacht kunnen krijgen en beter kunnen worden benut in het beleidsproces.

Minder adviezen betekent niet noodzakelijkerwijs een beperking van raadsleden en stafleden. Als onderwerpen breed zijn gedefinieerd, de verbanden met aanpalende beleidsterreinen in kaart worden gebracht en er de nodige aandacht wordt besteed aan ex ante evaluatie van te verwachten effecten van wat wordt geadviseerd, vraagt dat veel inspanning, die de kwaliteit van de beleidsprocessen waarop het advies betrekking heeft zeer ten goede komt. Daarnaast besteden raadsleden en ondersteunende adviseurs veel tijd aan het toelichten van hun adviezen, via debatten en presentaties op departementen, in het veld en op lokaal niveau.

De leden van de SP-fractie vragen een toelichting op mijn observatie dat de RMO en RVZ momenteel niet voldoende zijn toegerust om voldoende breed en multidisciplinair advies te geven. Ik neem waar dat binnen de RVZ de curatieve zorg en het medisch perspectief relatief veel aandacht krijgen. De RVZ heeft een

¹ Dit betreft de 3 thema's (1) optimale gezondheidszorg, (ii) preventie, en (iii) innovatie en kennisinfrastructuur

² br staat voor briefadvies, een kort als brief gepubliceerd advies.

uitstekend netwerk in kringen van medici en zorginstellingen. De RMO heeft zijn oriëntatie en netwerken veel meer in de sociale domeinen van welzijn, maatschappelijk ondersteuning, werk en onderwijs. De complementariteit van beide oriëntaties is evident. Zoals ik reeds in mijn brief van 28 mei jl. schreef, wordt gezondheid in hoge mate mede bepaald door welbevinden, wat op zijn beurt weer wordt gevoed door opleiding, de mogelijkheden voor maatschappelijke participatie, het hebben van sociale contacten en een veilige leefomgeving. De veranderende beleidsopgaven die deze ontwikkeling met zich mee brengen vragen om strategische advisering, waarin een breed intersectoraal perspectief wordt gehanteerd.

Kenmerk
130513-106539-MEVA

In theorie is het denkbaar dat of wel de RMO of wel de RVZ zou kunnen transformeren naar een raad zoals ik die voor ogen heb. Voor beide raden zou dat betekenen dat fors moet worden geïnvesteerd in ontbrekende expertises en netwerken. Samenvoeging van de huidige complementaire raden lijkt een veel elegantere oplossing en creëert randvoorwaarden voor de beoogde brede intersectorale advisering.

De leden van de SP-fractie vragen hoe zal worden besloten over welke onderwerpen wel of geen advies zal worden gevraagd. Mijn antwoord is dat het programma wordt geformuleerd in een goede communicatie over en weer tussen raad en departement. Zoals nu ook het geval is doet de raad, gehoord de verschillende beleidsdirecties en veldpartijen mij een voorstel voor het werkprogramma. Daarover spreek ik met de raad en benoem ik mijn prioriteiten voor het komend jaar. Zoals in de kaderwet adviescolleges is vastgelegd, is een strategische adviesraad in de positie ook ongevraagde adviezen uit te brengen als ook adviezen op verzoek van uw kamer. Van die laatste mogelijkheid wordt evenwel nauwelijks gebruik gemaakt. Wanneer u van mening bent dat het werkprogramma, zoals ik dat jaarlijks rond Prinsjesdag uw voorzitter voorleg niet die onderwerpen bevat die u op dat moment relevant acht, heeft u de gelegenheid daar als nog in te voorzien. De gelimiteerde benoemingstermijn van raadsleden, het brede werkterrein, de verschillende disciplines, werkervaringen en deskundigheden die worden gerepresenteerd en de benoemingsprocedure vormen wat mij betreft de goede waarborgen om een mogelijke tunnelvisie te voorkomen.

De leden van de CDA-fractie verwijzen naar de motie Spies en Nijs van 5 oktober 2006, waarin destijds werd gevraagd de toen voorgenomen samenvoeging van RMO en RVZ ongedaan te maken. De argumentatie destijds voor samenvoeging bevatte woorden als 'minder verkokerd,' 'efficiënter' en 'slimmer organiseren' van het adviesstelsel. Die argumentatie is nogal technocratisch. In de zeven jaren die sindsdien zijn verstreken zijn het veld van en de beleidsopgaven voor de gezondheidszorg nogal ingrijpend gewijzigd. Voor samenvoeging van RMO en RVZ is nu een veel inhoudelijker argumentatie te geven zoals ik in mijn brief van 28 mei 2013 en hierboven heb uiteengezet.

Dat deze inhoudelijk argumentatie hout snijdt moge worden geïllustreerd uit het feit dat beide raden zich constructief op stellen om de samenvoeging succesvol tot stand te brengen en kansen zien voor een nog betekenisvollere advisering. De verbreding van het werkveld heeft niet zozeer als gevolg dat er taken verdwijnen, maar dat de aard van de adviesvragen geleidelijk verandert.

De leden van de CDA-fractie vragen naar mijn oordeel over de kwaliteit van de adviezen en of er nu overbodige adviezen worden uitgebracht. Over het algemeen gesproken ben ik tevreden over de kwaliteit van de adviezen. De raden hebben

goede antennes om maatschappelijke signalen op te pakken en onder de aandacht van het beleid te brengen en/of de discussie onder betrokkenen een stap verder te brengen. Ik ben er echter van overtuigd dat een nog grotere kwaliteit te bereiken is: minder adviezen met een meer integraal karakter en daardoor kwalitatief nog beter, dat is het doel dat ik voor ogen heb. Als gevolg daarvan hoop ik dat de adviezen die wij in de toekomst zullen ontvangen nog inspirerender zullen zijn en ook door de Tweede Kamer worden gepercipieerd als een welkome input voor het te ontwikkelen beleid.

Kenmerk
130513-106539-MEVA

Zoals ik hiervoor bij vragen van de leden van de SP en de PVV reeds heb aangegeven blijft krachtens de kaderwet adviescolleges het recht van de Tweede Kamer om ook een beroep te doen op de adviescolleges onverminderd van kracht. De leden van de CDA-fractie vragen tot slot hoe de RMO en RVZ zelf tegen het voornemen van opheffing aankijken. Mijn antwoord daarop is dat de leden het voorstel tot samenvoeging hebben omarmd.

De leden van de D66-fractie vragen hoe ik er voor ga zorgen dat de benodigde competenties voor intersectorale advisering in de toekomst zal verbeteren. Zoals ik reeds de leden van de PvdA-fractie heb geantwoord is het primair aan de nieuwe raad zelf de benodigde competenties te organiseren. Ik creëer daarvoor middels de samenvoeging extra randvoorwaarden. In mijn periodiek gesprek met de nieuwe raad over het werkprogramma zal ik het onderwerp van de benodigde competenties aansnijden en zo nodig bij nieuwe benoemingen daarop expliciet sturen. Ik verwacht in de nieuwe raad een aantal leden van de huidige RMO en RVZ te kunnen benoemen waarmee enige continuïteit met de bestaande kennis en goede praktijken blijft behouden.

De leden van de D66-fractie vragen tot slot welk tijdpad ik voor mij zie bij de voorgenomen samenvoeging. Ik hoop in oktober het wetsvoorstel aan de Raad van State voor advies te kunnen voorleggen. De agendering van de parlementaire behandeling ligt in uw handen.

Hoogachtend,
de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

mw. drs. E.I. Schippers